

**Bibliotheek voor zelfstudie
Het koloniale vraagstuk**

J.W. Stalin

**Over de politieke taken van de universiteit
voor de volken van het oosten**

Redevoering van 18 mei 1925

www.MinisterieVanPropaganda.org

BIBLIOTHEEK

VOOR ZELFSTUDIE

HET KOLONIALE VRAAGSTUK

J. W. Stalin

OVER DE POLITIEKE
TAKEN VAN DE
UNIVERSITEIT
VOOR DE VOLKEN
VAN HET OOSTEN

J. W. STALIN

over de politieke taken
van de Universiteit
voor de volken van het Oosten

redevoering in een vergadering van de
studenten der Communistische Universiteit
van de werkers van het Oosten, op 18 Mei 1925

Pegasus Amsterdam 1953

VOORWOORD

Bij het bestuderen van de navolgende rede van kameraad Stalin zullen we er goed aan doen niet te vergeten, dat deze op 18 Mei 1925 werd uitgesproken.

De juistheid van datgene wat Stalin zei over de bijzonderheden van en de taken in de Sowjet-Republieken in het Oosten, is door de volken uit deze gebieden, die sindsdien hun Socialistische Sowjet-Republieken opbouwden, in de praktijk bewezen.

Datgene wat Stalin opmerkte over de taken van de revolutionaire beweging in de koloniale en afhankelijke landen, heeft tot op de dag van heden zijn waarde behouden.

De ontwikkeling sinds 1925 in deze gebieden (China!) heeft evenals die in de Sowjet-Republieken van het Oosten de juistheid van de Marxistisch-Leninistische nationaliteitenpolitiek aangetoond.

Zeer duidelijk komt in het tweede deel van de redevoering naar voren dat het Marxisme-Leninisme inderdaad de vijand is van alle dogmatiek. Nauwkeurig gaf Stalin de verschillen aan tussen de diverse koloniale en afhankelijke landen en de daaruit voortvloeiende verschillende onmiddellijke taken voor de revolutionaire bewegingen.

In verband met de bestudering van het

Indonesische vraagstuk is voor ons in het bijzonder zeer leerzaam wat Stalin opmerkte over de fout van de Javaanse communisten.

REDEVOERING VAN J. W. STALIN.

Kameraden! Veroorloof mij, u in de eerste plaats geluk te wensen met het vierjarig bestaan van de Communistische Universiteit der Werkers van het Oosten. Het spreekt vanzelf, dat ik uw Universiteit alle mogelijke succes toewens op haar moeilijke weg om communistische kaders voor het Oosten te scholen.

Laat ons thans tot de zaak zelf overgaan. Indien men de samenstelling van de Universiteit der Werkers van het Oosten nagaat, dan moet men wel een zekere tweeslachtigheid bij deze samenstelling opmerken. Deze universiteit omvat vertegenwoordigers van niet minder dan 50 nationaliteiten en nationale groepen van het Oosten. Al de studenten van de universiteit zijn zonen van het Oosten. Maar deze vaststelling biedt nog geen duidelijk en omljnd beeld. Het gaat hierom, dat de studenten van de universiteit in twee hoofdgroepen uiteenvallen, die twee reeksen van volkomen verschillende ontwikkelingsvoorwaarden vertegenwoordigen. De eerste groep bestaat uit mensen, die uit het

Sowjet-Oosten tot ons zijn gekomen, dus uit landen, waar de macht van de bourgeoisie niet meer bestaat, waar de imperialistische onderdrukking werd omvergeworpen en de arbeiders zich aan de macht bevinden. De tweede groep bestaat uit mensen, die uit de koloniale en afhankelijke landen tot ons zijn gekomen, dus uit landen, waar nog steeds het kapitalisme heerst, waar de onderdrukking door het imperialisme nog haar volle kracht behield en waar men eerst nog de imperialisten moet verdrijven en de onafhankelijkheid moet veroveren.

Op deze wijze hebben wij twee werelden van het Oosten voor ons, die een verschillend leven leiden en zich onder verschillende voorwaarden ontwikkelen.

Het spreekt vanzelf, dat dit tweeledige karakter van de samenstelling der studenten zijn stempel wel moet drukken op de arbeid van de Universiteit der Werkers van het Oosten. Daaruit is het dan ook te verklaren, dat de Universiteit met haar ene been op de Sowjet-bodem en met haar andere in de koloniale en de afhankelijke landen staat.

Hieruit volgen twee lijnen in de werkzaamheid van de Universiteit: aan de ene kant moeten er kaders opgekweekt worden, die in staat zijn aan de behoeften van de Sowjet-Republieken van het Oosten te voldoen, aan de andere kant kaders, die in staat zijn aan

de revolutionaire behoeften van de werkende massa's van de koloniale en afhankelijke landen van het Oosten te voldoen. Hieruit vloeien voor de Universiteit der Werkers van het Oosten ook twee soorten taken voort.

Laat ons deze beide taken van de C.U.W.O. nader beschouwen.

1. DE TAKEN VAN DE C.U.W.O. TEN OPZICHTE VAN DE SOWJET-REPUBLICEN VAN HET OOSTEN.

Wat zijn de karakteristieke bijzonderheden van het bestaan en de ontwikkeling van deze landen, van deze republieken, waardoor ze zich onderscheiden van de koloniale en de afhankelijke landen?

Ten eerste, dat deze republieken vrij zijn van imperialistische onderdrukking.

Ten tweede, dat hun ontwikkeling en consolidatie niet onder de aegis *) van een burgerlijk regiem plaats heeft, maar onder de aegis van de Sowjet-macht. Dat is in de geschiedenis een feit zonder voorbeeld, maar niettemin een feit.

Ten derde, dat deze republieken, die in industrieel opzicht weinig ontwikkeld zijn, bij hun ontwikkeling ten volle op de ondersteuning van het industriële proletariaat van de Sowjet-Unie kunnen steunen.

Ten vierde, dat deze van koloniale onderdrukking vrije, door de dictatuur van het proletariaat beschermde en tot de Sowjet-Unie behorende republieken aan de socialistische opbouw van ons land kunnen en moeten deelnemen.

De hoofdtaak ligt nu hierin, de deelneming

t) Aegis — schild, — Vert.

van de arbeiders en de boeren van deze republieken aan de opbouw van het socialisme in ons land te vergemakkelijken, de aan de bijzondere bestaansverhoudingen van deze republieken beantwoordende voorwaarden te scheppen en te ontwikkelen, die deze deelneming kunnen bevorderen en versnellen.

Hieruit vloeiden de volgende taken voor de functionarissen van het Sowjet-Oosten voort:

Taken in het Sowjet-Oosten.

1. Het scheppen van industrie-centra in de Sowjet-republieken van het Oosten als basis voor de aaneensluiting van de boeren rondom de arbeidersklasse. Gij weet, dat dit werk reeds is begonnen en dat het, naarmate de volkshuishouding van de Sowjet-Unie groeit, vooruit zal gaan. Het voorhanden zijn van verschillende soorten grondstoffen in deze republieken staat er borg voor, dat dit werk mettertijd zal worden volbracht.
2. Het opvoeren van de landbouw en in de eerste plaats van de bevoeiing. Gij weet, dat dit werk eveneens ter hand is genomen, tenminste in Transkaukasië en in Toerkestan.
3. Het opvoeren en bevorderen van de coöperatieve aaneensluiting van de brede massa's der boeren en handwerklieden als de zekerste weg tot het inschakelen van de

Oostelijke Sowjet-Republieken in het algemene economische opbouwsysteem van de Sowjet-macht.

4. Het nader brengen van de Sowjets tot de massa's, het samenstellen van de Sowjets uit vertegenwoordigers van de inheemse bevolking en op deze wijze een nationaal Sowjet-staatswezen opkweken, dat dicht bij de werkende massa's staat en voor hen begrijpelijk is.

5. Het ontwikkelen van de nationale cultuur, het organiseren van een breed net van cursussen en scholen in de moedertaal, zowel van algemeen-opvoedende als van beroepstechnische aard, teneinde Sowjet-, partij-, vakverenigings- en economisch kader uit de inheemse bevolking op te leiden.

Deze taken vervullen betekent de socialistische opbouw in de Sowjet-Republieken van het Oosten vergemakkelijken.

Men spreekt over model-republieken van het Sowjet-Oosten. Maar wat is een modelrepubliek? Een model-republiek is een republiek, die al deze taken eerlijk en nauwgezet vervult en daardoor bij de arbeiders en boeren van de naburige kolonies en afhankelijke landen de drang naar de bevrijdingsbeweging opwekt.

De nationalisering van de Sowjets.

Ik heb hierboven gesproken over de nauwere verbinding van de Sowjets met de werkende massa's van de verschillende nationaliteiten, — over de „nationalisering" van de Sowjets. Wat betekent dit nu en hoe komt dit in de praktijk tot uiting? Ik geloof, dat men als voorbeeld van zo'n nader brengen tot de massa's de onlangs voltooide nationale afbakening in Toerkestan *) zou kunnen beschouwen. De burgerlijke pers ziet in deze afbakening een „bolsjewistische list". Intussen is het duidelijk, dat hier geen „list" tot uiting kwam, maar een diepgevoeld verlangen van de volksmassa's van Toerkmenistan en Oezbekistan om hun eigen regeringsorganen te hebben, organen, die hun na staan en voor hen verstaanbaar zijn. In het tijdperk voor de revolutie waren deze beide landen in verschillende Chanaten en staten verdeeld;

**) Hier wordt bedoeld op de nationaal-staatkundige grensafbakening van de Middélaziatische Sowjet-Republieken (Toerkestan, Boechara, Choesm), die in 1924 werd uitgevoerd. Door de nationale grensafbakening werden de Toerkmeense SSR, de Oezbekistanse SSR, de Tadzjikistanse SSR op het grondgebied van de Oezbekistanse SSR, het Kara-Kirgizische Autonome Gebied op het grondgebied van RSFSR (later Kirgizische SSR) en het KaraKalpakische Autonome Gebied op het grondgebied van de Kirgizische SSR (later Kazakstanse SSR) gegrond. Het 3de Sowjet-Congres van de USSR nam in Mei 1925 de Oezbekistanse en de Toerkmeense Socialistische SowjetRepubliek in het gebied van de USSR op en bereidde in verband hiermee overeenkomstige veranderingen in de grondwet van de Unie der SSR voor. De nationaal-staatkundige grensafbakening van de Middélaziatische SowjetRepublieken werd onder rechtstreekse leiding van J. W. Stalin uitgevoerd. (Noot van de vert.)*

zij waren daardoor een gunstig terrein voor de uitbuiters-machinaties van de „machthebbers". Thans is het ogenblik aangebroken, waarop men deze uit elkaar gereten stukken tot onafhankelijke staten kan h e r e n i g e n, teneinde de werkende massa's van Oesbekistan en Toerkmenistan nader te brengen tot de regeringsorganen en ze daarmee samen te smeden. De afbakening in Toerkestan betekent in de eerste plaats de hereniging van de uiteengereten delen van deze landen tot onafhankelijke staten. Als deze staten daarna de wens hebben geuit om als gelijkgerechtigde leden tot de Sowjet-Unie toe te treden, dan getuigt dit er slechts van, dat de bolsjewiki de sleutel hebben gevonden tot het diepste streven van de volksmassa's van het Oosten en dat de Sowjet-Unie de enige vrijwillige vereniging van de werkende massa's van verschillende nationaliteiten op de wereld is. Om de eenheid van Polen te herstellen had de bourgeoisie een gehele reeks oorlogen nodig. Om de eenheid van Toerkmenistan en Oezbekistan te herstellen, hadden de communisten daarentegen slechts enkele maanden van voorlichtende propaganda nodig.

Dat is dus de wijze, waarop men de bestuursorganen, in dit geval de Sowjets, nader moet brengen tot de brede massa's van de werkers der verschillende nationaliteiten.

Hierdoor wordt bewezen, dat de bolsjewistische nationale politiek de enig juiste is.

De verheffing van de nationale cultuur.

Verder sprak ik over het opvoeren van de nationale cultuur in de Sowjet-Republieken van het Oosten. Wat betekent echter nationale cultuur? Hoe is zij in overeenstemming te brengen met de proletarische cultuur? Heeft Lenin niet reeds voor de oorlog gezegd, dat wij twee culturen hebben, een burgerlijke en een socialistische — dat de leuze van de nationale cultuur een reactionaire leuze van de bourgeoisie is, die ernaar streeft het bewustzijn van de werkers door het nationalisme te vergiftigen? Hoe zijn de opbouw van de nationale cultuur, de ontwikkeling van scholen en cursussen in de moedertaal en het opleiden van kaders uit de inheemse bevolking in overeenstemming te brengen met de opbouw van het socialisme, de opbouw van de proletarische cultuur? Ligt hier geen onoverkomelijke tegenstelling? Natuurlijk niet! Wij bouwen de proletarische cultuur op. Dat is volkomen juist. Maar het is evenzeer juist, dat de proletarische cultuur, die naar haar inhoud socialistisch is, bij de verschillende volken, die in de socialistische opbouw zijn betrokken, naar gelang van het

verschil in taal, levenswijze enz. verschillende uitingsvormen en -methoden aanneemt. Proletarisch van inhoud, nationaal van vorm — dat is de algemeen menselijke cultuur, die het socialisme tegemoetgaat. De proletarische cultuur heft de nationale cultuur niet op, maar geeft haar juist haar inhoud. En omgekeerd: De nationale cultuur heft de proletarische niet op, maar geeft haar de vorm. De leuze van de nationale cultuur was een burgerlijke leuze, zolang de bourgeoisie aan de macht was en de consolidatie van de naties onder de aegis van het burgerlijke regiem plaats vond. De leuze van de nationale cultuur werd een proletarische leuze, toen het proletariaat aan de macht kwam en de consolidatie van de naties zich onder de aegis van de Sowjet-macht begon te voltrekken. Wie dit principiële verschil tussen de twee verschillende situaties niet heeft begrepen, zal noch het Leninisme, noch het wezen van het nationale vraagstuk begrijpen.

Men spreekt erover (zoals Kautsky dat b.v. doet), dat in de periode van het socialisme één algemeen-menselijke taal geschapen zal worden en alle andere talen zullen afsterven. Ik heb weinig vertrouwen in deze theorie van een alomvattende eenheidstaal. De ervaring spreekt in ieder geval niet vóór, maar tegen deze theorie. Tot nu toe is het zo geweest, dat de socialistische revolutie het

aantal talen niet verminderd, maar vermeerderd heeft, want zij woelt de diepste lagen van de mensheid om, brengt ze op het politieke toneel en wekt een gehele reeks nieuwe, vroeger onbekende of weinig bekende nationaliteiten tot nieuw leven. Wie had kunnen denken, dat het oude tsaristische Rusland niet minder dan 50 nationaliteiten en nationale groepen omvatte? De Octoberrevolutie heeft echter, door het feit dat zij de oude ketenen verbroken en een gehele reeks van vergeten volken en nationaliteiten op het toneel heeft gebracht, deze tot nieuw leven en tot nieuwe ontwikkeling gewekt. Tegenwoordig spreekt men over India als over een samenhangend geheel. Er valt echter nauwelijks aan te twijfelen, dat in het geval van revolutionaire schokken in India, tientallen vroeger onbekende nationaliteiten op het toneel zullen verschijnen, nationaliteiten, die hun eigen taal, hun eigen cultuur bezitten. En als het om de deelneming van verschillende nationaliteiten aan de proletarische cultuur gaat, dan valt er nauwelijks aan te twijfelen, dat dit in vormen zal plaatsvinden, die aan de taal en de levenswijze van deze nationaliteiten zullen beantwoorden.

Onlangs ontving ik een brief van Boerjatse kameraden met het verzoek, de ernstige en moeilijke vraagstukken van de verhoudingen tussen de algemeen-menselijke en nationale

cultuur uiteen te zetten. Hier is de brief:

Wij verzoeken dringend, ons over de volgende, voor ons zeer ernstige en moeilijke vraagstukken opheldering te verschaffen. Het einddoel van de communistische partij is de éne algemeen-menselijke cultuur. Hoe moet men zich nu de overgang voorstellen van de nationale culturen, die zich in onze afzonderlijke autonome republieken ontwikkelen, naar de éne algemeen-menselijke cultuur? Hoe moeten de bijzonderheden van de afzonderlijke nationale culturen (taal enz.) worden geassimileerd?"

Ik meen, dat het hierboven gezegde als antwoord zou kunnen dienen op de bezorgde vraag van de Boerjatse kameraden.

De Boerjatse kameraden werpen de kwestie op van de assimilatie van de afzonderlijke nationaliteiten in de loop van de opbouw van de algemeen-menselijke proletarische cultuur. Het is buiten kijf, dat vele nationaliteiten zich kunnen en zeker ook zullen assimileren. Zulke assimilatie-processen hebben ook vroeger plaats gevonden. De zaak is echter, dat het assimilatie-proces van enkele nationaliteiten het tegenovergestelde proces, n.l. het versterken en ontwikkelen van een gehele reeks levende en welvarende nationaliteiten niet uitsluit, maar veronderstelt, want het speciale assimilatie-proces is het resultaat

van het algemene proces van de ontwikkeling der naties. Juist daarom wordt door de eventuele assimilatie van enkele nationaliteiten de volkomen juiste stelling, dat de proletarische algemeen-menselijke cultuur de nationale cultuur niet uitsluit, maar veronderstelt en voedt, zoals ook de nationale cultuur de proletarische algemeen-menselijke cultuur niet opheft, maar aanvult en verrijkt, niet verzwakt, maar veeleer bevestigt.

Dat zijn in het algemeen de onmiddellijke taken, waarvoor de functionarissen van de Oostelijke Sowjet-Republieken staan.

Dat is het karakter en de inhoud van deze taken.

Men moet de aangebroken periode van versterkte economische opbouw en van nieuwe concessies aan de boeren gebruiken om het vervullen van deze taken te bevorderen en daardoor het betrekken van de Oostelijke Sowjet-Republieken, die overwegend boerenlanden zijn, bij de opbouw van het socialisme in de Sowjet-Unie, vergemakkelijken.

Men zegt, dat de nieuwe boeren-politiek van de partij enige elementen van een terugtocht bevat, omdat zij een reeks nieuwe concessies verleent (pacht op korte termijn, het toelaten van loonarbeid). Is dit zo? Ja, het is waar. Maar het zijn elementen van een terugtocht, die door ons worden toegelaten, t e r w i j l een geweldig krachtsoverwicht

aan de kant van de Partij en de Sowjet-macht blijft gehandhaafd. Een stabiele valuta, industriële bloei en een ontwikkelend transportwezen, een zich versterkend credietsysteem, met behulp waarvan men — door het verlenen van voorkeur-credieten — elke bevolkingslaag naar believen kan ruïneren of op een hogere trap kan verheffen, zonder daarbij de geringste schokken te veroorzaken — dit alles zijn reserves in handen van de proletarische dictatuur van zulk een omvang, dat enkele elementen van een terugtocht aan één sector van het front de voorbereiding van de aanval aan het gehele front slechts kunnen vergemakkelijken. Juist daarom zullen de enkele nieuwe concessies, die de partij aan de boeren heeft verleend, op het gegeven ogenblik het betrekken van de boeren bij de socialistische opbouw niet bemoeilijken, maar veeleer vergemakkelijken.

Welke betekenis kan deze omstandigheid voor de Sowjet-Republieken van het Oosten hebben? Ze kan slechts de betekenis hebben, dat daardoor een nieuw wapen in handen van de functionarissen van deze republieken wordt gelegd, dat de aaneensluiting van deze landen bij het gemeenschappelijke systeem van de ontwikkeling der Sowjet-economie vergemakkelijkt en bespoedigt.

Dat is het verband tussen de politiek van de partij op het platteland en de onmiddellijke

nationale taken, waarvoor de functionarissen van het Sowjet-Oosten staan.

In verband hiermee ligt de taak van de Universiteit van de Volken van het Oosten met betrekking tot de Sowjet-Republieken van het Oosten in het opvoeden van de kaders voor deze republieken in een richting, die het vervullen van de bovenvermelde onmiddellijke taken verzekert.

De Universiteit van de Volken van het Oosten mag zich niet van het leven losmaken. Zij is en kan geen instelling zijn, die boven het leven staat. Zij moet met alle vezels van haar bestaan met het reële leven verbonden zijn. Zij mag zich dus niet van de onmiddellijke taken afwenden, waarvoor de Sowjet-Republieken van het Oosten staan. Daarom bestaat de taak van de Universiteit van het Oosten hierin, bij de opvoeding van de desbetreffende kaders rekening te houden met de onmiddellijke taken van deze republieken.

Twee afwijkingen.

Daarbij moet men in het oog houden, dat zich in de praktijk van de functionarissen van het Sowjet-Oosten twee afwijkingen voordoen, waartegen binnen de muren van deze Universiteit moet worden gestreden, als men werkelijke kaders en werkelijke

revolutionairen voor het Sowjet-Oosten wil opvoeden.

De eerste afwijking bestaat in het vereenvoudigen, het vervlakken van de taken, waarover ik reeds heb gesproken, in de poging tot het mechanisch overplanten van de methoden van de economische opbouw, die in het centrum van de Sowjet-Unie volkomen begrijpelijk en toepasselijk zijn, maar die voor de ontwikkelingsvoorwaarden in de zogenaamde randgebieden volkomen ongeschikt zijn. De kameraden, die zich aan deze afwijking schuldig maken, begrijpen twee dingen niet. Zij begrijpen niet, dat de voorwaarden in het centrum en in de „randgebieden" niet dezelfde en lang niet identiek zijn. Bovendien begrijpen zij niet, dat de Sowjet-Republieken van het Oosten zelf niet gelijksoortig zijn, dat sommige hunner, b.v. Georgië en Armenië, op een hogere trap van nationale gevormdheid staan, terwijl andere, b.v. de landen van de Tsjetsjenen en de Kabardinen, wat de nationale gevormdheid betreft op de onderste trap staan en weer andere, b.v. Kirgizië, tussen deze beide uitersten in.

Deze kameraden begrijpen niet, dat het zonder aanpassing aan de plaatselijke verhoudingen, zonder het zorgvuldig in aanmerking nemen van alle bijzonderheden van ieder land niet mogelijk is, iets van belang

op te bouwen. Het resultaat van deze afwijking is, dat men zich van de massa's losmaakt en tot linkse fraseurs ontaardt. De taak van de Universiteit van de Volken van het Oosten bestaat hierin, de kaders in de geest van een onverzoenlijke strijd tegen deze vervlakking op te voeden.

De tweede afwijking bestaat daarentegen in het overdrijven van de plaatselijke bijzonderheden, in het vergeten van het algemene en voornaamste, dat de Sowjet-Republieken van het Oosten met de industriegebieden van de Sowjet-Unie verbindt, in het verzwijgen van de socialistische taken, in de aanpassing aan een eng en bekrompen nationalisme. De kameraden, die zich aan deze afwijking schuldig maken, bekommeren zich weinig om de interne opbouw van hun land, zij geven er de voorkeur aan om deze ontwikkeling op haar beloop te laten. Voor hen is niet de binnenlandse opbouw het voornaamste, maar de „buitenlandse" politiek, het uitbreiden van de grenzen van hun republiek, de strijd om rechten tegen de aangrenzende republieken, het streven om hun burens een extra-stukje af te nemen, om op deze wijze de burgerlijke nationalist van hun land welgevallig te zijn. Het resultaat van deze afwijking is, dat men zich van het socialisme losmaakt en tot een gewoon burgerlijk nationalist ontaardt. De taak van de Universiteit

van de Volken van het Oosten bestaat hierin, de kaders in de geest van een onverzoenlijke strijd tegen dit verkapte nationalisme op te voeden.

Dat zijn de taken van de Universiteit van de Volken van het Oosten met betrekking tot de Sowjet-Republieken van het Oosten.

2. DE TAKEN VAN DE COMMUNISTISCHE UNIVERSITEIT DER WERKERS VAN HET OOSTEN TEN AANZIEN VAN DE KOLONIALE EN DE AFHANKELIJKE LANDEN VAN HET OOSTEN.

Wij gaan nu over tot het tweede vraagstuk, het vraagstuk van de taken van de C.U.W.O. ten aanzien van de koloniale en afhankelijke landen van het Oosten.

Wat zijn de karakteristieke bestaans- en ontwikkelingsbijzonderheden van deze landen, waardoor ze zich onderscheiden van de Oostelijke Sowjet-Republieken?

Ten eerste, dat deze landen onder de druk van het imperialisme leven en zich ontwikkelen.

Ten tweede, dat door de dubbele onderdrukking — de binnenlandse (door de eigen bourgeoisie) en de buitenlandse (door de vreemde, imperialistische bourgeoisie) — de revolutionaire crisis in deze landen verscherpt en verdiept wordt.

Ten derde, dat het kapitalisme in enige dezer landen, b.v. in India, in een versneld tempo groeit en een min of meer omvangrijke klasse van inheemse proletariërs scheidt en vormt.

Ten vierde, dat de nationale bourgeoisie

van deze landen zich met de groei van de revolutionaire beweging in twee delen splitst: in een revolutionair deel (de kleine bourgeoisie) en in een deel, dat tot compromissen bereid is (de grote bourgeoisie), waarvan het eerste de revolutionaire strijd voortzet en het tweede een blok met het imperialisme aangaat.

Ten vijfde, dat zich naast het imperialistische blok in zulke landen een ander blok vormt, het blok van de arbeiders en de revolutionaire kleine burgerij, een anti-imperialistisch blok, dat naar de volledige bevrijding van het imperialisme streeft.

Ten zesde, dat het vraagstuk van de hegemonie van het proletariaat in deze landen en van de bevrijding van de volksmassa's van de invloed van de tot een compromis bereid zijnde, nationale bourgeoisie, steeds meer een levenskwestie wordt.

Ten zevende, dat deze omstandigheid het bondgenootschap van de nationale bevrijdingsbeweging van zulke landen met de proletarische beweging van de voornaamste landen van het Westen aanzienlijk vergemakkelijkt.

Drie gevolgtrekkingen.

Hieruit vloeien op zijn minst drie gevolgtrekkingen voort:

- 1) De bevrijding van de koloniale en de afhankelijke landen van het imperialisme is onmogelijk zonder een zegevierende revolutie: de onafhankelijkheid valt iemand niet in de schoot.
- 2) Het vooruitstuwende van de revolutie en het veroveren van de volledige onafhankelijkheid van de kapitalistisch ontwikkelde landen is onmogelijk zonder de tot compromissen bereid zijnde nationale bourgeoisie te isoleren, zonder de kleinburgerlijke revolutionaire massa's te bevrijden van de invloed van deze bourgeoisie, zonder het verwezenlijken van de hegemonie van het proletariaat, zonder het organiseren van de vooraanstaande elementen van de arbeidersklasse in een zelfstandige communistische partij.
- 3) Een duurzame overwinning in de koloniale en de afhankelijke landen is onmogelijk zonder een werkelijk bondgenootschap tussen de bevrijdingsbeweging van deze landen en de proletarische beweging van de vooraanstaande landen van het Westen.

De voornaamste taak van de communisten in de koloniale en afhankelijke landen bestaat daarin, om bij hun revolutionair werk van deze gevolgtrekkingen uit te gaan.

Wat zijn in verband met deze omstandigheden de eerstkomende taken van de revolutionaire beweging in de koloniën en de afhankelijke landen?

Verschillen tussen de verschillende koloniale en afhankelijke landen.

De bijzondere aard van de koloniën en de afhankelijke landen is op dit ogenblik, dat er geen homogeen en alomvattend koloniaal Oosten in de wereld meer bestaat. Vroeger stelde men zich het koloniale Oosten voor als iets eenvormigs en gelijksoortigs. Thans komt deze voorstelling niet meer met de werkelijkheid overeen. Tegenwoordig hebben wij minstens drie categorieën van koloniën en afhankelijke landen. Ten eerste landen als Marokko, die geen of bijna geen eigen proletariaat bezitten en die op industriëel gebied volkomen onontwikkeld zijn. Ten tweede landen als China en Egypte, die op industriëel gebied weinig ontwikkeld zijn en naar verhouding een weinig talrijk proletariaat bezitten. Ten derde landen als India, die kapitalistisch min of meer ontwikkeld zijn en een min of meer talrijk nationaal proletariaat bezitten.

Het is duidelijk, dat men onmogelijk al deze landen op één lijn kan stellen.

Voor landen als Marokko, waar er voor de nationale bourgeoisie nog geen aanleiding is om zich in een revolutionaire en een compromis-partij te splitsen, is het de taak van de communistische elementen, alle maatregelen te nemen om een nationaal eenheidsfront

tegen het imperialisme te stichten. Het afscheiden van de communistische elementen in een eigen partij kan in dergelijke landen pas in de loop van de strijd tegen het imperialisme plaats vinden, in het bijzonder na een zegevierende revolutionaire oorlog tegen het imperialisme.

In landen als Egypte of China, waar de nationale bourgeoisie zich reeds in een revolutionaire en een compromis-partij heeft gesplitst, maar waar het tot compromissen bereid zijnde deel van de bourgeoisie nog niet in staat is met het imperialisme samen te smelten, kunnen de communisten zich al niet meer het vormen van een nationaal eenheidsfront tegen het imperialisme ten doel stellen. Van de politiek van het nationale eenheidsfront moeten de communisten in zulke landen overgaan tot de politiek van het revolutionaire blok van de arbeiders met de kleine burgerij. Dit blok kan in zulke landen de vorm van een eenheidspartij, een arbeiders- en boerenpartij aannemen, waarbij echter de aard van deze partij i n d e r d a a d een blok van twee krachten moet zijn, een blok van de communistische partij en van de partij van de revolutionaire kleine burgerij. De ontmaskering van de halfslachtigheid en de inconsequentie van de nationale bourgeoisie en de vastberaden strijd tegen het imperialisme — dat zijn de taken van dit blok.

Zulk een tweeledige partij is nodig en doelmatig, indien zij de communistische partij niet aan handen en voeten bindt, indien zij de vrijheid van agitatie en het propagandistische werk van de communistische partij niet belemmert, indien zij geen hinderpaal is voor de proletariërs om zich rondom de communistische partij aaneen te sluiten, indien zij de praktische leiding van de revolutionaire beweging door de communistische partij vergemakkelijkt. Zulk een tweeledige partij is overbodig en ondoelmatig, indien zij aan al deze voorwaarden niet beantwoordt, want dan kan zij slechts leiden tot het opgaan van de communistische elementen in de rijen van de bourgeoisie en het verlies van het proletarisch leger voor de communistische partij.

Enigszins anders staat de kwestie in landen als India. Het fundamentele en nieuwe in de bestaansvoorwaarden van zulke koloniën als India is niet alleen, dat de nationale bourgeoisie zich in een revolutionaire en een compromis-partij heeft gesplitst, maar vooral, dat het tot compromissen bereid zijnde deel van deze bourgeoisie het in hoofdzaak reeds eens geworden is met het imperialisme. Dit rijkste en invloedrijkste deel van de bourgeoisie, dat de revolutie meer vreest dan het imperialisme, dat zich meer bekommert

om de belangen van zijn portemonnaie dan om die van het eigen vaderland, plaatst zich met beide benen in het kamp van de onverzoenlijke vijanden van de revolutie, doordat het een blok sluit met het imperialisme tegen de arbeiders en de boeren van het eigen land. Zonder vernietiging van dit blok kan de overwinning van de revolutie niet worden behaald. Maar om dit blok te vernietigen, **moet men het vuur op de tot compromissen bereid zijnde nationale bourgeoisie concentreren, haar verraad ontmaskeren, de arbeidersmassa's aan haar invloed onttrekken en systematisch de voorwaarden voorbereiden, die voor de hegemonie van het proletariaat noodzakelijk zijn.**

Het gaat er met andere woorden om, het proletariaat in koloniën als India op de rol van leider van de bevrijdingsbeweging voor te bereiden en **de bourgeoisie en haar herauten stap voor stap van deze ereplaats terug te dringen.** Het tot stand brengen van een revolutionair, anti-imperialistisch blok en het verzekeren van de hegemonie van het proletariaat in dit blok — dat is de taak. Dit blok kan, maar hoeft niet steeds de vorm aan te nemen van één arbeiders- en boerenpartij, die formeel door een gemeenschappelijk program bijeen gehouden wordt. De zelfstandigheid van de communistische partij moet in zulke landen de fundamentele leuze van

de vooruitstrevende communistische elementen zijn, want de hegemonie van het proletariaat kan alleen door de communistische partij worden voorbereid en verwezenlijkt. De communistische partij kan en moet echter een openlijk blok met de revolutionaire vleugel van de bourgeoisie aangaan, teneinde de tot compromissen bereid zijnde nationale bourgeoisie te isoleren en aan de miljoenenmassa's van de kleine burgerij in stad en land in de strijd tegen het imperialisme leiding te kunnen geven.

Taken in de koloniale en afhankelijke landen.

Hieruit volgen voor de revolutionaire beweging in de kapitalistisch ontwikkelde koloniën en afhankelijke landen de volgende onmiddellijke taken:

- 1) Het winnen van de beste elementen van de arbeidersklasse voor het communisme en het scheppen van zelfstandige communistische partijen.
- 2) Het vormen van een nationaal-revolutionair blok van de arbeiders, boeren en revolutionaire intellectuelen tegen het blok van de tot compromissen bereid zijnde nationale bourgeoisie met het imperialisme.
- 3) Het verzekeren van de hegemonie van het proletariaat in dit blok.

- 4) De strijd voor de bevrijding van de kleine burgerij in stad en land van de invloed van de tot compromissen bereid zijnde nationale bourgeoisie.
- 5) Het verzekeren van de aaneensluiting van de bevrijdingsbeweging met de proletarische beweging van de vooraanstaande landen.

Dat zijn de drie groepen van eerstkomende taken, waarvoor de functionarissen in de koloniale en de afhankelijke landen van het Oosten staan.

De internationale toestand in 1925.

Deze taken krijgen een bijzonder ernstig karakter en een bijzonder belangrijke betekenis, als men ze in het licht van de tegenwoordige internationale situatie beschouwt. De tegenwoordige internationale situatie wordt gekenmerkt door het intreden van een periode van tijdelijke stilstand in de revolutionaire beweging. Maar wat betekent stilstand? Wat kan deze op dit ogenblik betekenen? Deze kan niets anders betekenen dan versterkte druk op de arbeiders in het Westen, op de koloniën in het Oosten en vooral op de Sowjet-Unie, als de vaandeldraagster van de revolutionaire beweging in alle landen. Er valt wel niet aan te

twijfelen, dat de voorbereiding tot deze druk op de Sowjet-Unie in de rijen van de imperialisten reeds een aanvang heeft genomen. De lastercampagne in verband met de opstand in Estland *), de schurkachtige ophitsing tegen de Sowjet-Unie in verband met de ontploffing in Sofia, de algemene veldtocht van de burgerlijke pers tegen ons land — dat alles is de voorbereidende etappe tot de aanval. Dat is de artillerie-vorbereiding van de openbare mening, die er op berekend is om de kleinburgers aan aanvallen op de Sowjet-Unie te wennen en de morele voorwaarden voor een interventie te scheppen. Wat uit deze leugen- en ophitsingscampagne zal voortvloeien, of de imperialisten een ernstige aanval zullen wagen dat zullen wij nog zien. Maar dat deze uitvallen voor de koloniën niets goeds beloven, daar valt zeker niet aan te twijfelen. Derhalve is de voorbereiding van de tegenaanval door de verenigde krachten van de revolutie tegen de waarschijnlijke aanval van de kant van het imperialisme, een dringende vraag van de dag.

En daarom krijgt het vastberaden vervullen

**) Bedoeld is de gewapende opstand van de arbeiders in Reval (Tallin) op 1 Dec. 1924. De aanleiding tot deze opstand was de veroordeling van 149 politieke gevangenen, die waren aangeklaagd wegens communistische propa— ganda. 39 van de aangeklaagden kregen levenslange gevangenisstraf en de aanvoerder van de Estlandse arbeiders, Tomp, werd doodgeschoten. De opstand werd door de reactionnaire Estlandse regering bloedig onderdrukt.*

van dé eerstkomende taken van de revolutionaire beweging in de koloniën en de afhankelijke landen op het huidige ogenblik een buitengewoon grote betekenis.

Wat is nu in verband met al deze omstandigheden de roeping van de Universiteit van de Volken van het Oosten ten aanzien van de koloniale en de afhankelijke landen? Deze roeping bestaat hierin, rekening te houden met alle bijzonderheden van de revolutionaire ontwikkeling in deze landen en het uit deze landen afkomstige kader op te voeden in een richting, die de vervulling van de verschillende bovengenoemde taken verzekert.

In de Universiteit van de Volken van het Oosten zijn ongeveer tien verschillende groepen studenten, die uit de koloniale en afhankelijke landen zijn gekomen. Iedereen weet, dat deze kameraden naar kennis en opklaring dorsten. Het is de taak van de Universiteit van de Volken van het Oosten, hen tot waarachtige revolutionairen te maken, die, gewapend met de theorie van het leninisme, uitgerust met de praktische ervaring van het leninisme, in staat zijn de eerstkomende taken van de bevrijdingsbeweging in de koloniën en afhankelijke landen met al hun krachten te volbrengen.

Bestrijdt de rechtse en linkse afwijking.

Daarbij moet men twee afwijkingen in de

praktijk van de functionarissen van het koloniale Oosten in het oog houden, waarvan de bestrijding noodzakelijk is, indien men een werkelijk revolutionair kader wil opvoeden.

De eerste afwijking bestaat in de onderschatting van de revolutionaire mogelijkheden van de bevrijdingsbeweging en in de overschatting van de idee van een alomvattend nationaal eenheidsfront in de koloniën en afhankelijke landen, onafhankelijk van de situatie en van de trap van ontwikkeling dezer landen. Dit is een afwijking naar rechts, die het gevaar in zich bergt, dat de revolutionaire beweging omlaag wordt gedrukt en de communistische elementen in het algemene koor van de burgerlijke nationalistena opgaan. Vastberaden strijd tegen deze afwijking is de directe plicht van de Universiteit van de Volken van het Oosten.

De tweede afwijking bestaat in de overschatting van de revolutionaire mogelijkheden van de bevrijdingsbeweging en in de onderschatting van het bondgenootschap van de arbeidersklasse met de revolutionaire bourgeoisie tegen het imperialisme. Aan deze afwijking schijnen de communisten op Java te lijden, die onlangs de verkeerde leuze van de Sowjet-macht voor hun land hebben opgesteld. Dat is een afwijking naar links, die het gevaar in zich bergt, dat men zich losmaakt van de massa's en dat de communistische

partij in een secte veranderd wordt. De vastberaden strijd tegen deze afwijking is een onmisbare voorwaarde voor de opvoeding van werkelijk revolutionaire kaders voor de koloniën en de onafhankelijke landen van het Oosten.

Dit zijn in grote lijnen de politieke taken van de Universiteit van de Volken van het Oosten met betrekking tot de volken van het Sowjet-Oosten en van het koloniale Oosten.

Laat ons hopen, dat de Universiteit van de Volken van het Oosten in staat zal zijn, deze taken met ere te vervullen.

„Prawda", 22 Mei 1925.

Verklarende woordenlijst:

- Consolidatie** — het duurzaam maken, verstevigen;
- Chanaten** — meervoud van Chanaat: soort vorstendom in het tsaristische Rusland;
- Geassimileerd** — verleden deelwoord van: assimileren = gelijkmaken;
- Assimilatie** — het gelijk maken;
- Valuta** — waarde van de munteenheid in een land;
- Fraseurs** meervoud van fraseur: iemand die met veel grote woorden allerlei algemeenheden vertelt, die de oplossing van een vraagstuk in de praktijk geen stap naderbij brengen;
- Homogeen** — gelijksoortig, van dezelfde aard;
- Compromissen** — meervoud van compromis = minnelijke schikking: in dit geval een

overeenkomst, waarbij beide partijen iets van hun oorspronkelijk standpunt hebben laten vallen, omdat het vasthouden daaraan een gezamenlijk optreden onmogelijk zou hebben gemaakt;

Hegemonie

— opperheerschappij, leiding; de leidende rol van een klasse of staat in verhouding tot een andere klasse of staat.

Identiek

— ontleend aan het Latijnse woord: idem = hetzelfde. Identiek = gelijkkluidend, enerlei; twee begrippen, die dezelfde inhoud hebben;

Contrôle-vragen

Deel I

1. Welke bijzonderheden bezaten de Sowjet-Republieken van het Oosten?
2. Voor welke taken stonden de functionarissen van het Sowjet-Oosten?

Deel II

3. In welke groepen deelde Stalin de koloniale en afhankelijke landen in?
4. Door welke afwijkingen kon de uitvoering van de taken voor de revolutionaire beweging in deze landen worden belemmerd?

Samenstelling van de cursus

„HET KOLONIALE VRAAGSTUK”.

- 1) — Over de politieke taken aan de Universiteit van de Volken van het Oosten — J. W. Stalin;
(Redevoering in een vergadering van studenten aan de Communistische Universiteit van de Werkers van het Oosten op 18 Mei 1925).
- 2) — Over China — J. W. Stalin;
(Uit de rede op de zitting van het verenigde Plenum van het Centraal-Comité en de Centrale Contrôle Commissie op 1 Augustus 1927: „De internationale toestand en de verdediging van de USSR”).
- 3) — Leerboek der arbeidersbeweging, deel IV „Het Indonesische vraagstuk”.
- 4) — Ontwerp-program van de Communistische Partij India.

Verder wordt de deelnemers geadviseerd bij dit program te lezen: „Uit het Rijk der Duizend Eilanden” van J. Wolff, een gedocumenteerd reisverhaal over het leven van het Indonesische volk. Uitgave: Pegasus — Januari 1954.

UITGEVERIJ „PEGASUS” AMSTERDAM

25 CENT